

amanahpūrvakeṇa priyavacanena virodhino 'surān vañcayitvā tadīya-
deṣam atikramya gataṇṭa ity arthaḥ |

18. ājijñāsenyāḥ | akāro 'trāvasābdārthe vartate | ājñātam
avajñātam ichā ājijñāsa | tām arhaṇṭīti tatsādhanābhūta rīca ājijñā-
senyāḥ | ājñāyāsuraṇām avajñāṃ kṛitvety arthaḥ | anyat pūrvavad
vyākhyeyam | ihetthā prāg apāg udag iti śākhāntarapaṭhitaḥ catasra
rīca ājijñāsenyāḥ |

19. pratirādhām | sūtre bhug ity abhigata iti trīṇi padāni
(Āṣvalayana 8, 3, 22) ityādinaḥ yo mantra uktaḥ so 'yam pratirādhāḥ |
virodhinām rādhām sampriddhim pratibadhnātīti pratirādhātvaṃ | asu-
rān pratirādhya tadīyāṃ sampriddhim pratibadhyety arthaḥ |

20. ativādam | vīme devā akrañsatetyādyanuṣṭup śākhāntara-
paṭhitativāda ity ucyate | virodhinām satkāram atilañghyādhikshepa-
rūpo 'tivādaḥ | tatsāmarthyasādhanaṭvād pig apy ativāda ity ucyate |
atyudyatīkramyoktvā | adhikshipyety arthaḥ |

34.

1. devanītham | Sūtrakāreṇādityā ha jaritar aṅgirobhyo da-
kṣiṇām anayann iti saptadaśa padāni (8, 3, 25) iti yo 'yam padasa-
mūho 'bhīhitaḥ sa devanīthaḥ | devalokanayanahetutvāt |

4. Aṅgirasām abhiśṭasyāpi svakīyārtvijyasyāṅgikāre yuktīm
darśayati |

yaśasaḥ | yaḥ pumān ārtvijyena caraty, eṣha puruṣo yaśasaiva
yukto 'bhyaiti | abhitaḥ samcarati | ārtvijyam atyantam yaśaskāram
ity arthaḥ | yaḥ pumān pareṇa prārthitam ārtvijyam parityajya tam
tadīyayāgam pratirundhet, yāgasya pratirodham kuryāt | sa pumān
svakīyam yaśa eva pratirundhet | vināśayet | tasmāt kāraṇād aham
na pratyaraṇtsi | tadīyayajñasya pratirodham na kṛitavān asmi | kimtv
ārtvijyam mayāṅgikṛitam iti || tarhi kīdrīṣe viśhaye parihartavyam
ārtvijyam ity āsāṅkya parihārayogyam viśhayaṃ darśayati |

5. yadi tu | pūrvatrārtvijyam parihartum āśakyam ity uktam |
tadvailakṣhaṇyārthas tuṣabdaḥ | yadi kathamcid āsmād ārtvijyād
apojjigāṇsed, apetyodgantum ichet | tadāntīm yajñena svakīyena nīmi-
ttabhūtenāsmād ārtvijyād apodiyāt | apakramyodgachet | yasmin dīne
cet tvam yajñam karishyasi, tasminn evāham api karishyāmīty uktvā
tadārtvijyam parihartum śakyam | ekakālīnasvakīyanuṣṭhānam ekam
parihāranimittam | nimittāntaram apy ucyate | yadi tu yadi katham-
cid āyajyo yāgarthi puruṣaḥ śāstranīśhedhād yaśṭam ayogyāḥ syāt,
tadrīṣād āyajyāt puruṣāt svakīyam ārtvijyam svayam apoditam | śa-

Commentars zum Aitareyabrāhmaṇa, der von Sayana in der Dhātuvri-
tti unter der Wurzel valh citirt wird.